

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการให้บริการจ่ายยาต่อเนื่องรักษาโรคความดันโลหิตสูง
โดยเภสัชกรในศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลเทพา
ผู้เขียน นางสาวมณฑา อินอุทัย
สาขาวิชา เภสัชกรรมคลินิก
ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบ randomized controlled study มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินผลการให้บริการในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการจ่ายยาต่อเนื่องโดยเภสัชกร โดยวัดผลลัพธ์เปรียบ เทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมคือ ร้อยละของผู้ป่วยที่มีปัญหาการใช้ยา ค่าความดัน โลหิต ร้อยละของผู้ป่วยที่ต้องไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล ร้อยละของผู้ป่วยที่มาตามนัดที่ศูนย์สุขภาพ ชุมชน และความพึงพอใจของผู้ป่วย โดยทำการศึกษาในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่สามารถ ควบคุมความดันได้ (ค่าความดันโลหิต < 140/90 mmHg) ที่มารับบริการที่ศูนย์สุขภาพชุมชนตำบล เทพา จำนวน 80 ราย ถูกแบ่งเป็น 2 กลุ่มแบบสุ่มโดยการสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มควบคุม (40 ราย) และ กลุ่มทดลอง (40 ราย) โดยผู้ป่วยในกลุ่มทดลองได้รับการบริบาลทางเภสัชกรรมและจ่ายยาต่อเนื่อง รักษาโรคความดันโลหิตสูงโดยเภสัชกร ในขณะที่กลุ่มควบคุมได้รับเพียงบริการตามปกติ โดยเก็บ ข้อมูลจากแฟ้มประวัติผู้ป่วย ใบสั่งยา การสัมภาษณ์ผู้ป่วย และแบบสอบถาม มีการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโดยการเก็บข้อมูลนาร์องในกลุ่มตัวอย่างที่เหมือนกัน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าร้อยละของผู้ป่วยที่มีปัญหาการใช้ยาในกลุ่มทดลอง (22.4%) น้อยกว่ากลุ่มควบคุม (100.0%) อย่างมีนัยสำคัญที่ $p < 0.001$ และเมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มทดลอง พบว่าจำนวนปัญหาการใช้ยาบางปัญหาได้รับการแก้ไขให้หมดไปและบางปัญหามีจำนวนลดน้อย ลงเมื่อได้รับบริการจากเภสัชกรในครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 แต่การให้บริการของเภสัชกรไม่มีผลเปลี่ยนแปลงค่าความดันโลหิตของผู้ป่วย ร้อยละของผู้ป่วยที่ต้องพบแพทย์ที่โรงพยาบาล และร้อยละของผู้ ป่วยที่มาตามนัดที่ศูนย์สุขภาพชุมชน และพบว่าผู้ป่วยในกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจระดับมากต่อ การให้บริการของเภสัชกรในลักษณะนี้ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.5 ± 0.6 จากคะแนนเต็ม 5.0

จากผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่าการให้การบริบาลทางเภสัชกรรมโดยการจ่ายยาต่อ เนื่องรักษาโรคความดันโลหิตสูงโดยเภสัชกรในศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลเทพา สามารถลดจำนวน ปัญหาการใช้ยาได้อย่างชัดเจนและผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อบริการนี้

Thesis Title	Effects of Antihypertensive Drug Refilling by Primary Care Unit Pharmacist at Thepa District
Author	Miss Monta Inuthai
Major Program	Clinical Pharmacy
Academic Year	2004

Abstract

This research was a randomized controlled study. The purpose of the study was to determine the effects of antihypertensive drug refilling at primary care unit by a pharmacist. The study outcomes were compared between experimental and control group in the aspects of the percentage of patients with drug related problems, patients' blood pressure, the percentage of patients who visited to physicians at the hospital, the percentage of patients who visited on schedule at the primary care unit and patient's satisfaction. The subjects were randomly allocated to a control group (n=40) and an experimental group (n=40) by simple random sampling. The patients in the experimental group were received the drug refilling and pharmaceutical care services by a pharmacist, while the patients in the control group were received only the routine services. The data were collected from patient charts, prescriptions, patient interviews and questionnaire. The validity of study instruments was tested by using the pilot study.

The results demonstrated that the percentage of patients with drug related problems in the experimental group (22.4 %) was significantly less than the control group (100.0%) with the p value was less than 0.001. In the experimental group, drug related problems were resolved or reduced when the patients met the pharmacist in the second or third visit. However, the pharmacist services could not affect patient's blood pressure, the percentage of patients who visited to physicians at the hospital and the percentage of patients who visited on schedule at primary care unit. The patients in experimental group were satisfied with pharmacist services at very good level with the mean of satisfaction score as 4.5 ± 0.6 from 5 full scale.

In conclusion, pharmaceutical care by antihypertensive drug refilling at primary care unit by a pharmacist at Thepa district could reduce the number of drug related problems and the patients were satisfied with these services.